

Kalendarium

1-30 april

Inga inbokade aktiviteter

(R)= regionaliserad militär kurs, (R)= regionaliserad MSB-kurs

(F) = Förbandsmedelsuppdrag

Aktuell information hittar du på vår hemsida:

<http://www.forsvarsutbildarna.se/goteborg>

Vårens verksamhet har rivstartat. Vi har genomfört tre hemberedskaps event-FDS. Tvåveckorskursen Grundutbildning för frivilliga – GU-F är genomförd, mer om den längre fram i nyhetsbrevet. Den 31 januari hade vi en ”provföreläsning” för stadsledningskontoret i Göteborg om totalförsvarsinformation – Tillsammans för svarar vi Sverige.

I det här nyhetsbrevet har vi förutom det sedvanliga inlägget från KKrVA blogg. Har vi med MUSTs årsrapport.

Alliansfrihet i fred syftande till neutralitet i krig, gäller inte längre. NATO-flaggan har hissats utanför kanslihuset på Amfibieregementet i Göteborg. Det skedde klockan 12:15 den 11 mars. Vid en ceremoni som Försvarsutbildarna i Göteborg var inbjuden till.

Kontaktuppgifter

Adress

Övre kaserngården 4C,
Kvibergs kaserner
415 27 Göteborg

telefon

070 828 08 52

Redaktör

bertil.garpland@forsvarsutbildarna.se

Foto:NB Garpland

Förbundets planerade verksamhet under 2024

(R)= regionaliserad militär kurs, (R)= regionaliserad MSB-kurs

(F) = Förbandsmedelsuppdrag

Rekryteringsmål: HV sjukvårdare 3, CBRN 2, Infobefäl 1, Pionjär 1 och kompl. rekrytering regional sjukvårdsförstärkning 8.

Hemberedskap FDS: 7 st i Förbundskortet.

Datum	Verksamhet
24 jan	Hemberedskap - FDS. Kviberg
15 febr	Totalförsvarsinformation Kviberg - Medlemsaktivitet
17 febr-1 mars	Grundläggande soldatutbildning för frivilliga GU-F (R)
22 febr	Hemberedskap - FDS. Kviberg
13 mars	Hemberedskap - FDS, Benareby skola
20 mars	Förbundsstämma med Försvarsupplysning
24–26 mars	Kombattant utbildning Göteborg (F)
23 mars	Military day (R)
22 – 24 mars	Military weekend Göteborgs garnison. Pröva på kurs. (R)
4 maj	POC-kurs För Din Säkerhet. Teams (R)
9 maj	Känsödagen
22 maj	Hemberedskap - FDS, ESO
24-28 juni	Ungdom tema sjukvård, Tylebäck (R)
6-8 sept	Military weekend – ungdom Göteborgs garnison (R)
11 sept	Hemberedskap - FDS, plats Kviberg
23-29 sept	Beredskapsveckan; tre För din säkerhet event inkl. Bäckebo köpcenter.
5 okt	Soldatprov: Medlemmar inkl. ungdomar och för Hemvärnet
19-20 okt	Civil beredskap grunder. Tylebäck (R)
17 okt	Försvarsforum (för. för GBG Försvar)
23 okt	Hemberedskap - FDS, plats ESO
27 okt-1 nov	Ungdom Tema uniformsyrken. GBG Garnison (R)
13 nov	Medlemsaktivitet; information till nya medlemmar. Via Teams eller på Kviberg
20 nov	Hemberedskap - FDS, ESO
4 dec	Totalförsvarsinformation – Kviberg - Medlemsaktivitet
v. 1-52	Web-föreläsningar vuxen
v. 1-52	Ungdom enl. kap 2.3, inkl tävling HvSS

Förbundsstämman

Genomförs den 20 mars. På Kvibergs kantin, övre kaserngården 12, Kvibergs kaserner.

Kvällen börjar med två stämmor med början klockan 18:00 för Lv6 kamratförening och klockan 18:30 för Göteborgsförbundet. Till Göteborgsförbundets stämma är förbundsstyrelsen, revisorer och delegater från förbundets föreningar kallade. Se antal delegater enligt stadgarna nedan.

Därefter serveras sedvanlig pytt i panna ca kl 19:00.

På det följer ett föredrag med totalförsvarsinformation. Till totalförsvarsinformationen och pytt i pannan är alla medlemmar välkomna till.

[Anmäl dig via den här länken:](#)

Foto: Hugin och Mumin källa MUST

Utdrag ur MUST årsrapport

OMVÄRLDSUTVECKLINGEN 2023.

Den ryska invasionen av Ukraina har under 2023 fortsatt vara drivande bakom splittring och spänningar i världen. Väst och demokratiska stater tenderar att hamna på ena sidan i världspolitiska frågor medan Kina, Ryssland och andra auktoritära stater hamnar på den andra. Vissa regionala makter och stater i globala Syd – det vill säga länderna i Sydamerika, Afrika, Mellanöstern, Centralasien, Sydostasien och Kina – har inte infört sanktioner mot Ryssland utan försöker hålla sig väl med båda sidor och dra fördelar av detta. Kina och Ryssland använder sitt stärkta partnerskap som motvikt till Väst och har under 2023 även utvidgat Brics och SCO (Shanghai Co-operation Organisation). Det återstår dock att se hur framgångsrika de blir att skapa alternativ till etablerade internationella samarbetsstrukturer.

Invasionen av Ukraina Det ryska anfallskriget mot Ukraina går i februari 2024 in på sitt tredje år och en förhandlingslösning på konflikten verkar alltjämt långt borta. De ryska målsättningarna kvarstår, det vill säga att ta kontroll över betydande delar av Ukraina, avsätta dess legitima ledare och förhindra landets väst orientering. Rysslands agerande tyder på att landet anser sig vara mer uthålligt än Ukraina och Väst, och att enigheten i Väst och försvarsviljan i Kiev förr eller senare kommer ge vika. Ukrainas mål att återerövra sitt territorium har under det gångna året också legat fast. Framträdande i Västs stöd till Ukraina är dels det omfattande sanktionspaket som har som mål att försvaga den ryska krigsekonomin, dels det kontinuerliga stödet från USA, Nato, EU och enskilda länder i Europa och Asien som också omfattar en fortsatt avskräckning mot Ryssland, bland annat Sverige, som ges till det ukrainska försvaret.

Utdrag ur MUST årsrapport

Ökat terrorhot Den 17 augusti höjdes terrorhotnivån i Sverige till en fyra på en femgradig skala. Beslutet föranleddes av en längre tids förändring av hotbilden mot Sverige och svenska intressen utomlands, där främst skändningar-na av heliga skrifter varit hotdrivande. Utöver våldsbejakande islamistiska grupper, har vissa politiska och religiösa ledare i Mellanöstern försökt att utnyttja koranskändningarna i Sverige för att flytta fram sina positioner antingen inrikespolitiskt eller regionalt genom att framställa sig som "islams försvarare". Några av de skarpaste reaktionerna i Mellanöstern har kommit från shiamuslimska ledare i Iran, Irak, Libanon och Jemen. Som exempel stormades Sveriges ambassad i Irak. För flertalet av regimerna i Mellanöstern är reaktionerna mot Sverige en balansgång mellan att markera mot skändningarna av koranen, föregå inhemsk kritik och samtidigt bibehålla goda relationer till västmakterna.

Rymdutvecklingen Utvecklingen i rymddomänen går i snabb takt och konkurrensen är hård, både mellan stormakterna och privata aktörer. För Sverige innebär utvecklingen nya möjligheter men också hot och risker. Då Sverige är en attraktiv rymdnation vill flera olika aktörer etablera sig här vilket är en möjlighet, men det finns en risk för påverkan av externa aktörer som utgår ifrån sina säkerhetsintressen. Den snabba ökningen av aktörer och antalet satelliter ökar risken för kollisioner.

Utdrag ur MUST årsrapport

i omloppsbanorna runt jorden, vilket kan skapa långvariga negativa effekter på satellittjänster. Samtidigt är de flesta stater i dag delvis beroende av dessa tjänster, både för samhällenas robusthet och för ländernas militär förmåga. Stater som Ryssland och Kina utvecklar förmåga att påverka eller bekämpa satelliter för att förneka västerländsk rymddominans och rymden benämns allt oftare som en militärdomän. Underrättelsehotet mot rymdverksamheten i Sverige är riktat mot Försvarmakten, samarbetspartners, industrin och forskningsvärlden. Rymdens beskaffenhet gör att satelliter tillhörande flera olika stater och företag kan passera över svenskt territorium och inhämta information. Givet den centrala betydelse som stormakterna tillmäter rymddomänen, risken för påverkan, underrättelseinhämtning och Sveriges växande roll som rymdaktör ökar nödvändigheten att förstå den övergripande utvecklingen i rymden, rymdlägesbild och ett strategiskt och säkerhetsmedvetet förhållningssätt till rymdverksamhet.

Krisande kärnvapenavtal

Genom moderniseringen av de ryska kärnvapnen och Rysslands upprepade hot om kärnvapenanvändning i Ukraina och utbyggnaden av den kinesiska kärnvapenförmågan har det globala hotet från kärnvapen åter ökat. I februari 2023 avbröt Ryssland fortsatta åtgärder för att följa fördraget Nya Start – det sista återstående avtalet mellan USA och Ryssland om rustningskontroll gällande kärnvapen. Detta agerande innebär ett stopp för de ömsesidiga inspektioner och det informationsutbyte som regleras i avtalet, gällande bland annat förändringar av antalet bärare och stridsspetsar

Utdrag ur MUST årsrapport

Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty, ett FN-avtal som öppnades för undertecknande 1996. och utplacering av dessa. Kreml har dock sagt att man fortsatt kommer att följa avtalets bestämmelser om ett övre tak för antalet bärare (robotar och bombflygplan) och kärnvapenstridspetsar. Eventuella nya förhandlingar mellan Ryssland och USA om rustningskontroll gällande kärnvapen påverkas av det pågående införandet av nya vapensystem och Kinas kärnvapenupprustning. I oktober 2023 antog Ryssland en lag som åter-tar landets ratificering av det fullständiga prov-stoppsavtalet CTBT1, som inte har trätt i kraft. Ryssland har dock angett att de fortsatt kommer tillhandahålla data från ryska sensorstationer i det nätverk av sensorer som ingår i Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organizations (CTBTO) nätverk för att detektera kärnvapendetonationer.

Stormaktsrivalitet i närområdet

I det svenska närområdet har spänningarna mellan USA/Nato och Ryssland bestått, med i princip samma drivkrafter som under tidigare år: utvidgningen av Nato, kriget i Ukraina och Väst svarsåtgärder mot Ryssland. Den ideologiska konkurrensen mellan Kina och USA tar sig i vårt närområde uttryck genom en ökad konkurrens och ett skydd av de teknikområden som ses som avgörande för framtiden. En dimension av detta är den pågående gröna omställningen i Sverige där den kinesiska ledningen visar ett tydligt intresse för klimatsamarbete och svensk grön innovationskraft och där landets dominerande position inom exempelvis bilbatterisektorn kan innebära både möjligheter och risker för Sverige.

NÄROMRÅDET

Det ryska anfällskriget mot Ukraina fortsätter att försämra säkerhetsläget, globalt liksom i det svenska närområdet. I och med Finlands inträde i Nato i april 2023 utökades landgränsen mellan alliansen och Ryssland med cirka 130 mil. Ryssland ser utvecklingen i norra Europa som en betydande försämring av sina militärstrategiska förutsättningar. Rysslands förmåga att genomföra ett militärt angrepp mot Sverige utgör den dimensionerande hotbilden för Försvarsmakten.

Läget i stort

I det svenska närområdet har spänningarna mellan huvudaktörerna USA/Nato och Ryssland bestått med i princip samma drivkrafter som under föregående år. Landskapet på strategisk nivå har präglats av Natos förstärkning med nya medlemmar och alliansens ökade militära närvaro till stöd för tillkommande medlemmar och de baltiska staterna. De diplomatiska, mellanfolkliga och ekonomiska kontaktytorna mellan Ryssland och de övriga staterna runt Östersjön har krympt allteftersom Rysslands invasion fortgått. Hotfull retorik, dolda påverkansförsök, cyber-aktiviteter och militära styrkedemonstrationer har under året varit metoder som Ryssland har använt mot länderna i Sveriges närområde. Rysslands handlingsfrihet med konventionella militära medel begränsas till en mindre del av sjö- och luftstridskrafterna. Detta innebär att Ryssland kan genomföra begränsade militära operationer i Östersjön. Utöver detta har Ryssland kvar sin strategiska och regionala kärnvapenförmåga. Rysslands och Ukrainas användning av robotar, drönare och andra obemannade luftfarkoster (UAV:er) långt bortom fronterna i kriget bidrar också till en större oförutsägbarhet om den relativa stabiliteten i vårt eget närområde.

Ambitiösa mål med förhinder Ryssland har påbörjat planläggningen för en uppbyggnad av landets militära styrka under de kommande fem åren. Det finns dock betydande hinder för detta. Några av dessa hinder är sanktionernas inverkan på den ryska försvarsindustrin, den ekonomiska utvecklingen samt förluster av officerare och underofficerare i Ukrainakriget vilka kan bli svåra att ersätta beroende demografiutvecklingen. Det går inte att utgå från att Ryssland söker återskapa samma krigsmakt som fanns före invasionen. Ryssland kommer sannolikt anpassa förbanden efter lärdomarna från kriget i Ukraina liksom till de rådande begränsningarna. Det är möjligt att Ryssland väljer att satsa på en större numerär soldater men med enklare utrustning, om landet har svårt att få fram tillräckligt med kvalificerad materiel. Ryssland strävar också efter att förbättra sin militära förmåga att verka på Nordatlanten i syfte att kunna bevara militär handlingsfrihet i Östersjöregionen och Barents hav.

Belarus som rysk allierad Det är inte bara Rysslands agerande som försvårar säkerhetsläget i närområdet. Belarus underlättar den ryska krigföringen i Ukraina genom att låta Ryssland använda dess territorium och militärbaser. Belarus utbildar också sedan 2023 ryska rekryter för kriget. Genom Belarus fortsätter dessutom långväga migranter att försöka ta sig vidare över gränserna till Polen och Litauen – något som knappast skulle kunna ske utan att regimen i Minsk underlättar det. Motiv till att styra migranter mot EU:s gränser kan vara försök att påverka unionens sanktionspolitik, att skapa sociala spänningar inom EU-länderna eller för att tvinga Polen och Litauen att binda trupper för gränsbevakningsuppgifter.

Under 2023 kom Belarus och Ryssland överens om att förvara ryska taktiska kärnvapen i Belarus samt att inkvartera soldater ur den ryska Wagner-gruppen på baser i Belarus, där de skulle bistå i utbildningen av belarusiska soldater.

Efter Wagnerchefen Jevgenij Prigozjins död i augusti 2023 är gruppens framtid osäker, men det kan inte uteslutas att den fortsätter i någon regi i Belarus och kan då förstärka spänningarna i närområdet.

[Här en länk till rapporten](#)

Årets första grundläggande soldatutbildning för frivilliga (GU-F) har genomförts, den 16 februari till den första mars.

Vi har lämnat löpande rapporter på vår FB-sida. Nedan redovisas några av inläggen:

Foto: Bengt Palm

Till årets GU-F i Göteborg var det drygt 80 sökande, 33 antogs och 30 rykte in till den grundläggande soldatutbildning. I hållregn åkte elever och instruktörer till Käsö i Göteborgs södra skärgård på fredagseftermiddagen. Den första kursdagen startade dock med solsken och några enstaka plusgrader. Efter förmiddagspasset med inre tjänst och genomgång av stridsvästens delar övergick utbildningen till exercis.

Om GU-F

Den andra dagen bjöd på västkustväder. Regnet kom dock inte lika mycket på tvären som brukligt. Stunderna inomhus med sjukvårdstjänst uppskattades.

Text och bild: Bengt Palm

Om GU-F

GU-F är nu inne på dag tre och eleverna har klarat av sjukvårdsdelen. Här visas några bilder från den avslutande övningen.

Om GU-F

GU-F går in på den fjärde utbildningsdagen som innehåller vapentjänst. Detta är den mest intensiva och viktigaste delen av utbildningen. Hela dagen utnyttjas till teori och praktik utan ammunitionsinsats.

Text och bild: Bengt Palm

GU-F dag 6

Kursen fick besök från Västra Militärregionen och Göteborgsförbundets styrelseordförande CÅ Henricsson. Nu har eleverna tillbringat sina första dagar på skjutfältet. Regnet lugnade ner sig till duggregn och temperaturen håller sig på anständig nivå. Men det blir långa och intensiva dagar med både buss och båttransport t o f Känsö. I kväll blir det i alla fall ingen kvällstjänst förutom dagliga rutiner

GU-F dag 8

Efter en timmes extra sovmorgon spenderades lördagen på övningsfältet. Efter gårdagens teoretiska utbildning i CBRN var det dags för praktisk träning och täthetsprov. För första gången var det solsken när stridsbåten anlände till Kängö. Men när det var dags för sanering och ta av skalkläderna började regnet igen.

GU-F dag 11-12

Efter den sista skjutdagen med skarp ammunition övergick övningen till den tillämpade delen med de avslutande delarna i stridsutbildningen och förläggningstjänst. Under natten genomfördes patrullerande dubbelpost och på morgonen fick eleverna försvara sin förläggningsplats mot en mindre sabotagepatrull. Fler stridsmoment följde under dagen och i slutet övades framryckning i stridspar och omgång. Övningen avslutades med korum där kursdeltagarna även fick inblick i hur själavården fungerar i ett förband.

En ny funktion för krishantering vid allvarliga driftstörningar i den finansiella sektorns digitala infrastruktur

Det föreslås att en funktion för operativ krishantering inrättas vid Riksbanken. Förutom Riksbanken föreslås funktionen bestå av representanter för Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och vissa finansiella företag. Funktionen ska agera i händelse av en allvarlig driftstörning i den finansiella sektorns digitala infrastruktur.

– En allvarlig driftstörning i den finansiella sektorn kan leda till stora konsekvenser för det finansiella systemet. I ett skarpt läge är det viktigt med handlingskraft och samarbete. Den rollfördelning vi har i dag är inte tillräckligt tydlig kring vem som gör vad i en kritisk situation, säger finansmarknadsminister Niklas Wykman.

I dag finns flera olika aktörer, inte minst de finansiella företagen själva, som har ett ansvar för att motståndskraften mot störningar i den finansiella sektorns digitala infrastruktur ska vara hög och för att hantera en redan uppkommen driftstörning. Genom EU:s förordning om digital operativ motståndskraft för finanssektorn, som ska börja tillämpas den 1 januari 2025, införs även ökade krav på finansiella företag att höja sin digitala operativa motståndskraft mot cyberincidenter och stärka sin förmåga att hantera uppkomna driftstörningar.

Behovet av en tydligare ansvarsfördelning för operativ krishantering i den finansiella sektorn har framhållits i flera rapporter och utredningar under de senaste åren, senast av internationella valutafonden (IMF).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Informationsinsats om Sveriges medlemskap i Nato

Regeringen gav den 17 maj 2023 j i uppdrag till MSB att förbereda en informationsinsats för att öka den svenska befolkningens kunskaper om Nato och vad medlemskapet innebär för Sverige.

I uppdraget ingår att utarbeta informationsmaterial som på ett effektivt sätt ska kommuniceras.

Uppdraget innehåller två delar:

- En informationsinsats riktad till unga 16-25 år, som startar i samband med Natoanslutningen.
- En folkbildande informationsinsats för att öka kunskap hos allmänheten, som ska pågå under en längre period.

Tillsammans med Försvarmakten

I genomförandet av uppdraget ska MSB samverka med Försvarmakten och andra berörda myndigheter och aktörer som myndigheten bedömer har kunskap eller erfarenheter som är relevanta för uppdraget, exempelvis kring folkbildande insatser eller ungdomsperspektiv.

Länk till MSB; Värt att veta om NATO:

<https://www.msb.se/sv/vart-att-veta-om-nato/>

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Nu uppdaterar MSB broschyren

Den 7 mars 2024 fick MSB regeringens uppdrag att ta fram en nyutgåva av broschyren "Om krisen eller kriget kommer". Vi påbörjar arbetet omgående. Broschyren tas fram i samverkan med bland andra Försvarsmakten, Myndigheten för psykologiskt försvar, SKR, länsstyrelser, näringsliv och frivilligorganisationer. Innehållet kommer att anpassas efter det försämrade säkerhetspolitiska läget, klimatförändringarnas allt mer märkbara konsekvenser och att både cyberattacker och påverkanskampanjer blir allt vanligare.

MSB briefar kommunerna före utskicket

Den nya broschyren och Beredskapsveckan har samma grundläggande mål: Att stärka befolkningens motståndskraft inför kriser och krig. Information om hur vi gemensamt ska bygga dessa parallella insatser ges löpande via MSB:s kanaler.

**Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap**

Använda UAV som självständigt manöverförband i brigad/division.

Av Robert Cederholm, Per Gerdle | 28 feb 2024

USA använde större drönare för rekognosering under en stor del av Vietnamkriget. I Bekeadalen 1982 lyckades Israel på 10 minuter slå ut 17 av 19 Syriska luftvärnssystem. Det var möjligt genom att UAV användes för signalspaning och optisk spaning. Innan det israeliska flyganfallet fastställde UAV de syriska luftvärnsenheternas positioner. Under flyganfallet användes stora snabba UAV som skenmål och efter anfallet kunde spanings-UAV: er fastställa vilka enheter som överlevt och måste bekämpas på nytt.

När USA under 00-10-talet bedrev kriget mot terrorismen användes större UAV av typerna Predator och Reaper för att skjuta laserstyrda robotar typ Hellfire mot terrorister.

I det andra kriget om Nagorno Karabakh 2020 använde Azerbajdzjan bland annat den turkiska medelstora TB-2 drönare (10-12 m vingspann) utrustad med laserstyrda robotar men också israeliska patrullrobotar typ Hadrop främst mot radarstationer.

I Ukraina-kriget har Ukraina använt drönare för spaning och eldledning. Inledningsvis användes TB-2 för att bekämpa ryskt pansar men när Ryssland fick ordning på sitt luftvärn visade sig denna typ av relativt stora drönare vara alltför enkla mål. Den stora skillnaden mot tidigare krig är framförallt utnyttjande av stora mängder kommersiella drönare. Dessa används för spaning samt byggs om för att bära en stridsdel. Med hjälp av FPV-teknik används dessa för att slå mot motståndarens materiel men också för att bokstavligen jaga enskilda soldater. Enligt uppgift förbrukar Ukraina 10 000-20 000 drönare per månad.

I Sverige har vi varit långsamma med att införa UAV:er jämfört med många länder. Vi har främst använt UAV för spaning. Först på senare tid har de använts för eldledning av artilleri.

Teknologiskt misslyckande?

I boken *Misguided Weapons* av Lorber står att läsa om "teknologiska misslyckanden". Med detta avser författaren inte ingenjörstekniska fel och dåliga konstruktioner utan *"avsaknaden av förståelse för den inverkan eller brist därpå som vissa vapensystem kan ha på hur man för krig"*. I bokens förord skriver författaren *"Slutligen känner alla militära organisationer igen stora och avgörande innovationer inom militär teknologi? Och om de gör det, söker de införa dem i sina förbandsstrukturer eller utveckla motmedel, ifall de återfinns i fiendens händer?"*

I den här artikeln vill vi visa på att Sverige bör se på användandet och organiserandet av UAV:er på ett delvis annorlunda sätt än vad som gjorts hitintills. Vi menar att Sverige bör skapa stridande förband med UAV:er/patrullrobotar.

Kan paralleller dras till flygets utveckling?

Flygplanen var initialt endast en spaningsresurs till befintliga armé- och marinstridskrafter. Nästa steg blev att flygplanen fick möjligheter till bombfällning och slutligen kom jaktflygplanen.

Trots att störtbombaren var uppfunnen försökte sjöstridskrafterna i vissa länder ändå att uppträda som om inte dessa fanns. Något som kom många större ytstridsfartyg att stå dyrt under andra världskriget.

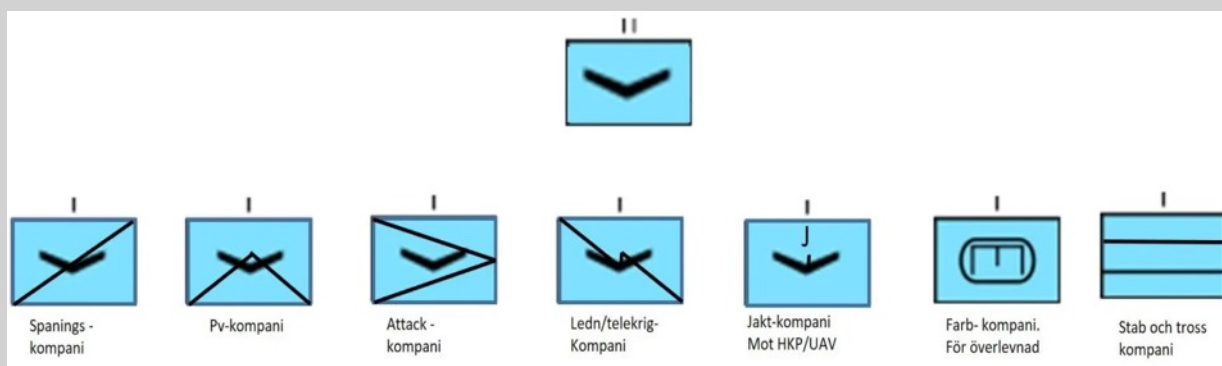
Är dagens användande/förståelse av UAV:er i

Sverige jämförbart med synen på flygstridskrafterna under första världskrigets inledning? I Sverige ser vi på UAV-system som en spaningsresurs men inte mycket mer, trots att det varje dag visas filmklipp från Ukraina där FPV-drönare slår ut både stridsfordon och personal. På något vis är det som att det inte berör just vårt sätt att föra strid. Är det så att Sverige bör sätta upp stridande förband med UAV:er och patrullrobotar på samma sätt som artillerieller pansarvärnsförband är organiserade för att kunna nå avgörande? Vi menar inte att UAV bara skall finnas i dessa förband utan precis som pansarskottet finns på stor bredd bör alla plutoner ha UAV:er, men det skall även finnas slagkraftiga förband med stridande UAV-enheter att sätta in där ett avgörande söks.

Kanske kan vår inställning till hur vi hitintills sett på UAV:er förklaras av att vi tänker att det snart kommer ett effektivt motmedel (laser, telestörning eller HPM) som kommer att göra samtliga UAV:er obsoleta? Kanske kommer motmedel att finnas tillgängliga, men kan vi riskera att detta (-ssa) inte finns till nästa krig?

Kan det antas att på motsvarande sätt som jaktflygplanet en gång blev det främsta sättet att slå mot motståndarens flyg så kommer drönaren bli det enklaste sättet att bekämpa motståndarens drönare?

Hur skulle ett luftburet manöverförband med drönare kunna se ut? Är detta möjligen en variant av återinrättandet av arméflyget? Är det en ersättare för attackhelikoptern? Vilka taktiska och/eller operativa vinster skulle ett sådant förband ha? Vad skulle kunna vara en realistisk tidshorisont för upprättandet av förbandstypen?

I vårt exempel på organisation har vi tagit utgångspunkt i ett generiskt manöverförband. Vi har också tillfört ett telekrigskompani som skall ha förmåga att både reläsenda data såväl som störa motståndaren.

Förbandet består av ett spaningskompani som kan söka mål på djupet, med samma antal manövrerande enheter som motsvarar dagens brigadspaningsförband, men möjliggör ett ännu större taktiskt djup. Pansarvärnskompaniet behöver vara utrustat för direkt stridskontakt med fientligt pansar understödda av luftvärn. Detta kan medföra att UAV:erna bör vara av quadrocopter-typ för att kunna ha en förmågan att ta skydd av och eventuellt hålla terräng.

UAV:erna bör vara beväpnade med moderna pansarvärnsrobotar alternativt pansarbrytande granater eller patrullrobot/kamikaze-UAV:er. Attackkompaniet är utrustat för att bekämpa stationära mål alternativt artilleri eller luftvärn. Jaktkompani utrustas för att kunna bekämpa fientliga UAV:er alternativt helikoptrar. Ingenjörkompani har förmåga att gräva ner och skydda ledningsplatser. Stab- och trosskompaniet sörjer för ledningsplatser för bataljonsstaben och logistikfunktionerna. Det är tänkbart att förbandet är modulärt och att kompanierna har två olika typer av UAV:er och nyttolaster på respektive plattform, vilka enkelt kan ändras. Det är också en möjlighet att UAV:erna både är bevingade och av quadrocopter-typ. Vinsten med bevingade drönare är hastigheten medan quadrokopterns är att bära en tyngre nyttolast. Quadrocoptern kan upprätthålla sig en längre tid i samma område och likt helikoptern ta skydd av trädridåer och därmed hålla terräng under kortare tider.

Operativa vinster

Förmågan till risktagning

Den största skillnaden mellan denna typ av förband och ett traditionellt manöverförband är att vi inte placerar soldaterna nära motståndaren. Detta gör att en befälhavare borde vara mer benägen att använda förbandet på ett betydligt djärvare sätt jämfört med ett traditionellt förband.

” Närhelst djärvheten möter tveksamheten talar sannolikheten för att den har framgång, eftersom tveksamheten redan innebär en förlorad jämvikt. Bara när djärvheten möter en kalkylerad försiktighet, som kan anses vara lika modig, i varje fall lika stark och kraftfull som djärvheten själv kommer den i underläge. Det inträffar emellertid sällan. I de försiktigas hela skara är den övervägande delen försiktig på grund av rädsla”

Carl Von Clausewitz gör dessutom en indelning på två olika sätt att strida. Detta skulle kunna vara ett sätt att analysera denna typbataljon. Gör antagandet att vi betraktar ett traditionellt manöverförband som en variant av närstrid och UAV-förband som ett förband för eldstrid enligt nedan.

”Eftersom undergången är oundviklig i närstrid, är också minsta överlägsenhet genom fördelar eller mod avgörande och den deltagare som är underlägsen eller har mindre mod, försöker undgå faran genom att fly”.

Även om det kan argumenteras för att både ett traditionellt förband och ett typförband med UAV:er genomför eldstrid så kan det antas att UAV-förbandet har fördelar gentemot ett traditionellt förband. Möjligen skulle begreppet *fjärrstridsförband* kunna användas för förbandstypen.

SEAD (suppression of enemy air defenses)/DEAD (destruction of enemy air defenses) /ABEK (artilleri bekämpning).

En bataljon enligt ORBAT (Order of battle) ovan innebär förmågan att på taktisk nivå genomföra SEAD/DEAD/ABEK-uppdrag, vilka annars är komplicerade och dyra att genomföra. Dessa kräver idag stora resurser och planering på insatsnivå. De innebär också en ganska stor risk med bemannade flygfarkoster.

Stridsekonomi

Med beaktande av den snabba utveckling som sker av UAV-system kommer priser på dessa att sjunka, samtidigt som kostnaden för att förnya de traditionella manöverförbanden kommer att vara betydande. Besättningar till stridsfordon, skyttesoldater och logistikpersonal kommer att vara betydligt fler än de operatörer och logistikpersonal som krävs för den skisserade förbandstypen.

Besättningar till stridsfordon, skyttesoldater och logistikpersonal kommer att vara betydligt fler än de operatörer och logistikpersonal som krävs för den skisserade förbandstypen. Antalet fordon torde motsvara en manöverbataljon, men av lättare typer och inga krav på band. In insatsidé är att UAV- förband likt pansarspetsarna under andra världskriget tar terräng på djupet varefter följer traditionella manöverförband med ett stark luftvärnsskydd. Detta skulle kunna spara både materiel och liv.

Realiserbarhet

Mycket tyder på att de tankar som framförts här genomförs av ryska och ukrainska förband idag. I en post på instagram nyligen, gjorde Ukraina klart att president Zelenskyj har gett order om att organisera ett nytt truppslag endast bestående av UAV:er.

Om Sverige skulle försöka köpa UAV:er och vapensystem till dessa från "hyllan" skulle det kanske vara möjligt att få förbandstypen operativt relativt snabbt. Det förutsätter att prestige och "not invented here" läggs åt sidan och den rent taktiska och operativa nyttan sätts i fokus. Det förutsätter också att vi inte lägger utvecklingen i händerna på industrin och låter den sätta tidslinjen för anskaffning. Det kräver att vi lär oss av historien och inte tänker som kavalleriet i upptakten till andra världskriget och deras syn på hästen contra stridsvagnen. Vi kan inte agera som de officerare som under första världskriget såg med skepsis på kulsprutan. Vi kan inte heller agera som vårt svenska kavalleri som så sent som under mitten av 1960-talet behövde bevis på att bandvagnen var lämpligare än hästen.

Vi kan inte heller göra om misstaget att nedrusta vårt svenska luftvärn samtidigt som Ryssland utvecklade sin förmåga med taktiska ballistiska robotar och kryssningsmissiler under tidiga 2000-talet. Vi måste våga inse att det var dumt att lägga ner arméflyget med hänsyn till de taktiska vinster det medgav. UAV:er kan vara ett sätt att få samma förmåga som attackhelikoptern men förmodligen till lägre kostnad och till mindre risk för personalen.

Robert Cederholm är förvaltare och skolförvaltare vid LvSS, Han har tjänstgjort vid Lvbat 103/98 samt vid RBS 97 Hawk under större delen av sin karriär.

Per Gerdle är Försvarsingenjör och huvudlärare i teknik vid LvSS. Han har tjänstgjort vid skolan under de senaste 15-åren.

Foto: Försvarsmakten

Tillsammans försvarar vi Sverige

Är en tre timmars föreläsning för dig som är intresserad av att få en fördjupad förståelse för behovet av att på nytt bygga upp ett robust svenskt totalförsvar och vilken roll Försvarsmakten har inom detta. Föreläsningen beskriver även vårt förändrade omvärldsläge och vilka krav det ställer på vårt totalförsvar samt ger en inblick i hur man eventuellt ser på omvärldsläget.

Föreläsningen innehåller bland annat följande ämnen:

- Omvärldsläget
- Försvarsvilja
- Lagstiftning
- Krishanteringssystemet
- Civilt försvar
- Militärt försvar

Hur går det till?

På ett möte/event kommer certifierade informatörer från Försvarsutbildarna till den plats som vi avtalar och lämnar en information på ca tre timmar.

Om intresse finns kontakta:

Nils-Bertil Garpland E-post:

bertil.garpland@forsvarsutbildarna.se Tel: 070 9703335

**Endast
PRESSSCHEFEN
får berätta om...**

... DIN fina insats

